

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2012. DECEMBER XXIII. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

ISTEN SZERETETÉNEK ÜNNEPE – JELEN IDŐBEN

Mai betlehemes

Gerrit van Honthorst: A gyermek imádása, 1620

Mesélő: Különleges nap van, karácsony, a szeretet ünnepe. Több mint 2000 esztendővel ezelőtt egy kis városban csodálatos esemény történt. Egy kisgyermek született. Minden születés csoda, de ennek a gyermeknek az érkezése igazán különleges volt. Csak nagyon kevesen vették észre, hogy Isten szállt a földre. Leszállt, mert az emberiség elfordult tőle. Leszállt, hogy akik igazán keresik Őt, meg is találhassák. Megjelent az igazi szeretet. Azóta eltelték évszázadok, évezredek. Vajon milyen a mai karácsonyunk? Isten szeretetét ünnepeljük, vagy emberi szokásokat követünk? Ismerkedjünk meg egy mai családdal: apa, anya, gyermek. Lássuk, milyen az ő karácsonyuk.

Anya: (sóhajtván) Jaj, de kifáradtam. Hetek óta takarítok, törölöm az ablakokat, mosom a szőnyeget, három napja fut a konyhám, sütők-főzők. Mit csináljak, ünnep van, ezt kell szeretni. De nem hiányzik. Segítségem nincsen. Egyedül végzek mindent. Az uram csak a kocsmát járja a léhűtő barátaival. Lányomnak is egyedül vettem meg az ajándékot. Már régóta hisztizik

egy számítógépért. De hát honnan annyi pénz? Jó lesz neki a csokoládé is. *(idegesen)* De hol késik már ez az ember?

Apa: Megjöttem, hoztam még pár díszet a fára. Ha már vettünk fát, díszítsük fel rendesen. Nagy pénzkidobás ez az ünnepesdi. *(türelmetlenül)* Hé, asszony mit lehet enni? Rágjam a fenyőágot talán?

Anya: (bosszankodva) Várj egy kicsit, jóember! Én is vártam rád eleget. Itt hagytl egyedül, dolgozz számár, húzd az ígát. Segíthetnél egy kicsit.

Apa: Ne bosszants, asszony! Miért veszekszel ezen a napon? Ki járt fa után? Ki vette meg? Ki állította fel? Ne mondd, hogy nem teszek semmit. Te vagy itthon egész nap. Biztos azokat a sorozatokat nézed, vagy pletykálsz a szomszédasszonyokkal.

Anya: Igen, itthon ülök egész nap. Már jó pár napja. Ki takarított, ki mosott, ki főzött, ki hozta haza tegnapelőtt is a gyereket. És ki csavarog egész nap az utcán? Ki dorbézol a barátaival, meg hozza ide őket, hogy nem győzőm súrolni a sáros lábuk után a padlót?

LOVÁSZ ISTVÁN

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

Karácsonyi útelágazás

„Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak, – a te lelkedet is éles kard járja majd át –, hogy nyilvánvalóvá legyen sok szív gondolata.” (Luk 2,34-35)

Karácsony több, mint hangulatos (ajándékban bővelkedő) keresztyén családcentrikus ünnep. Ahhoz, hogy a felsorolt értékek maradandóak legyenek, fel kell ismernünk, a sajnós egyre inkább háttérbe taszított, karácsonyt jelentő valóságos üzenetet.

Krisztus Jézus érkezése tudatosította, és azóta állandóan tudatosítja, hogy Vele felismerhetően útelágazáshoz érkezik az ember. Simeon, a kegyes aggastyán, aki Szent Lélektől vezérelve a templomba érkezett, a fenti áldással ajándékozta meg Isten egyszülött gyermekét és földi szüleit, majd ezzel szólítja meg Máriát. A kijelentést hordozó vénember is döntés elé került, vagy ott-hon marad és várja a halál óráját, vagy elindul a templomba és meglátja az üdvösséget. Jól határozott! A választott úton találkozott Krisztussal, az Isten üdvösségével.

Az általa elmondott, minden bizonnyal a mennyből kapott áldás is útelágazásról szól, ugyanakkor elevenítő bátorításról is. Krisztus által ismét világos a jó és a rossz közötti – bűnesetben elhomályosodott – különbség. Pontosan lehet tudni, hogy miért esik el, vagy miért emelkedik fel az ember. A precíz tájékoztatást követi a támogatás ígérete, amit éppen attól remélhetünk, hogy Isten elrendelte, odaállította, idehelyezte a Messiást a világba, az ember mellé. Lehet a másik, a Szabadító nélküli utat is választani, de számolni kell a következményekkel.

Az útelágazásnál Jézus Krisztus a Simeon által elmondott áldásban jel gyanánt is jelentkezik. Jelzőtáblaként. Nemcsak az irányt mutatja, hanem jelzi a válságot, amely nem a gazdaságban, nem a társadalomban van, hanem a bizonytalanoktól tétova emberben. Ameddig a válság minden formájában az ember magára marad, addig a sátán okozta belső válságból a mellénk álló Megváltó jelzi a helyes megoldást. Jó erre a jelzésre várni és engedelmessé válni neki, bár rengeteg félrevezetés mond majd ellene, és félrevezetők igyekeznek a törekvést megváltoztatni. A Krisztus jele a kereszt, amely már a születés idején mutatkozik, és már most

CSÜRY ISTVÁN püspök

FOLYTATÁSA A 2. OLDALON

„Megjelent az Isten idvezítő kegyelme”. (Tit 2,11) Áldott karácsonyt!

A LÉLEK CSENDJE

Isten szeretete hatni kezd...

„A szeretet soha el nem fogy.” 1Kor 13,8

A szeretet, amely soha nem omlik össze, ami nem dől le, ami nem szűnik meg soha, az az isteni szeretet az Újszövetség nyelvén az agapé. Minden más és mindenféle emberi szeretet megszűnik, csak egyedül az Istentől származó és az isteni szeretetet továbbadó szeretet nem múlik el, nem fogy el.

Isten szeretete, az agapé Jézusban testet öltött, Jézusban megjelent. Az első karácsony, az Istennek Krisztusban való testetöltése, az agapé testtétele, az agapé ünnepe. Karácsony nem az emberi szeretet ünneplése, az emberi szeretet formáinak kifejezése, ünneplése, hanem az isteni szeretet ünneplése, az isteni szeretet megjelenésének, emberi testbe öltözésének ünneplése.

Vágysz valamire, valakire, ami örök, ami nem szűnik meg semminek a hatására? Vágysz arra, hogy életedben és életedből maradjon meg valami, valaki, amit a halál sem szüntet meg, ami soha nem dől le, soha nem omlik össze? Mi az, ami a halálon túl is

folytatódik? Mi az, ami saját halálodat is „túléli”? Mi az, ami a legerősebb szétbomlasztó, megszüntető nyomást is kibírja?

Kérdéseidre a karácsonyi történet válaszol, s a fenti igevers is összegzi a karácsonyi történet lényegét; Pál apostol tömören és világosan fogalmazott. Amire az ember vágyik, az igazából az isteni szeretet, s ha vágyik arra, hogy életét a halál se szüntesse meg, ha vágyik arra, hogy halandóságát valami is túlélje, akkor az isteni szeretethez kell kapcsolódjon, az isteni szeretetből kell élnie, az isteni szeretet kell továbbadnia, cselekednie.

Jézus Krisztus az emberben megnyilvánuló isteni szeretet.

Karácsonykor annak örülünk, hogy ez az isteni szeretet Jézus Krisztusban megszületett, eljött e földi világba, láthatóvá lett az embereknek. Karácsonykor azt ünnepeljük, hogy a Krisztusban testet öltött isteni szeretet soha nem múlik el, nem fogy el, nem szűnik meg. Az Isten kegyelme, irgalma által irányunkban ez az igazi, isteni, krisztusi

szeretet még tart, megmaradt életünk alapjának, lelkünk forrásának. Amit ebből és ezáltal tettünk, cselekedtünk, az „túlél” bennünket, a halál sem tudja megszüntetni azt.

Gondold át, mi minden omlik össze, esik szét körülötted, benned. Mi minden múlt el, fogyott el, szűnt meg! Mi minden van hiábavalóság, enyészet, halál alatt! Életedben, lelkedben hordozol-e valamit, valakit, ami és aki nem hal meg, aki nem semmisít meg? Van-e lelkedben valami örök, ami a halálnál erősebb, ami a halálon túl is folytatódik, amit még a halál sem szüntet meg? Hordozod-e az örök isteni szeretetet? Te magad tulajdona vagy-e Istennek, a Szeretetnek?

Pál régóta figyelmeztet: akiben nincs isteni szeretet az senki marad Isten előtt. Karácsony üzeni, hogy a senkiből válhatnak valakik, ha az isteni szeretetet befogadják.

Karácsonykor csodák történnek: a senki megtelnek Isten szeretetével, s ez a soha el nem múló isteni szeretet el kezd hatni lélekben, családban, emberek között, s a Krisztus így testet ölt újra és újra a senkiben, hogy valami örök történjen, mely túléli a halált, mely erősebb a halálnál is.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Rogier van der Weyden: A napkeleti bölcsek (részlet)

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

élet vagy halál választásának lesz az eszköze. Simeon nem fenyegeti Máriát a lelkét átjáró kard felemlegetésével, hanem sokkal inkább felkészíti a gyermekre és a kereszt alatt az őreá váró megpróbáltatásokra. Éles kardként sebzí majd a Mária lelkét is a dilemma, hogy Isten könyörtelennek látszik, és a kiválasztottak hálátlanok és méltatlanok a kereszten hozott áldozatra. Jel és kard (Krisztus és megkülönböztető hatalom) egymás mellett az üdvösségre vezető alkalmasságok a mindhalálig hitben élők számára, de

a magukat mentők eltévednek és sérülnek, így nem kerülhetik el a kárhozatot.

Karácsony elsősorban a szív titkos gondolatainak a feltárása. Az útelágazásnál bennünket vigyázó Krisztus megszabadít a megsebző tépelődés terhétől, a tanácstalan lézengés állapottól, valamint a tanakodó idétlenkedés időpocsékoló benutságától. Alkalmassá tesz arra, hogy karácsonyunk lélekemelő, életerős ünnep legyen, hogy családjunkkal együtt, sok ajándék birtokában Krisztus-centrikus közösségé váljunk.

Nagyvárad, 2012 karácsonyán

MÜLLER DEZSŐ

Jöjj Krisztusom

Jöjj Krisztusom égi fénynek
bűn-mélységben reménységnek
seb-tengerbe gyógyítónak
a közöny-árban javítónak

Jöjj Krisztusom nagy királynak
megtört szívek reád várnak
hogy a nyomort megszüntessed
s a könnyeket eltöröljed

Jöjj Krisztusom hű barátunk
zord világban igazságunk
te légy a kegyelem méze
elesettek menedéke

S jöjj Krisztusom Megváltónak
mert elapadt várásza a jónak
nincs aki bennünket neveljen
s a mennyország felé tereljen

De ha eljössz valahára
s betölt minket fényed árja
addig marad kincsük a béke
míg országodnak nem lesz vége.

Móricz Zsigmond: Karácsonyi ének

Hull hó, hull a hó. Mint pajkos gyerekek kergetik, dobálják egymást a pelyhek. Homlokomat a hideg ablaküveghez támasztom, s gyönyörködve nézem a bohó játékot. Hogy örülnek, hogy vigadnak, jön a karácsony.

– Karácsony, Karácsony... Varázslatos szó, gyermekkorom legrégebb emlékei: zsongó-bongó érzések támadnak fel rá. Az első nagy álom, amit ébren láttam, az első egyszerű tudás, melyre fölemelkedtem, az első eszme, amit felfogtam.

Hull a hó, hull a hó, s eszembe jut minden.

Öklömnyi nagy ember voltam. Síndevész testű, bámészkodó szemű. Órákig gubbaszkodtam a nagyanyám meleg karosszékeiben, s néztem a pattogó tüzet a kályhában, vagy a sűrűn hulló hópelyheket az ablakon túl. Zúgott, pergett, zakatolt a varrógép, virágos szövetharabok bújtak át a táncoló tű alatt s mint idres-bodros ruhácskák bújtak ki a túlsó oldalon. Édesanyám pihenés nélkül dolgozott rajtuk.

– Holnap karácsony – mondta. – Karácsonyra kész lesz az új ruha. Karácsonykor mindenkinek boldognak kell lenni.

– Karácsony. Karácsony... Úgy csengett-bongott fülemben a szó, mint a varázsszavak, mikor dajkánk beszélt, mint a varázsszavak, melyek gyógyítanak és rontanak. Sűgva-bűgva mondogattam és töprengtem rajta, vajon mit jelent ez, jót vagy rosszat: Karácsony, karácsony...

– Édesanyám, mi az a karácsony? – kérdeztem végre.

Ő hosszan rám nézett és így szólt szelíden:

– Mi az a karácsony? Nagy ünnep. Örömnép. Akkor született a Kisjézus, a világ megváltója... Télen született, mert akkor volt legszomorúbb a világ, és ő örömet hozott rá... Ő adott minden örömet, ami télen van...

S tovább zúgatta a gépet, nem mondott többet. És én bennem nagy megértés támadt. Megértettem, kitaláltam, mért ünnep a karácsony!

Szomorú volt a világ odáig, míg örömet nem hozott a Kisjézus. Fekete volt a háztető, és az utca, és a kert, és a szántóföld. Megfagyott a testük, és fájt nekik, mint a seb, könnyeztek tőle, könnyük csordult az ereszen. Szegény föld, hogy fázott, szegény fák, hogy reszkettek, dideregtek, szegény világ beteg volt, szomorú volt, siralmas volt. Hanem mikor eljött a Kisjézus, hó hullott az égből, fehér bundát borította a kertre és a rétre és a szántóföldre és a háztetőre. Vidám, pajkos hópelyhekből rakott dunnát, amely csillog a napon, szikrázik a sugáron, repül a szélben. Ablakunk alatt virágos kert volt, azon túl vadrózsabokrok, azon túl orgonacszerjék, azon túl fák, akácfa, hársfák, jegegyfák. Még a múlt héten milyen sötétek voltak. A virágjaim, szegénykéek lefagytak,

Caravaggio: Jézus imádása, 1609

bokrainknak csak az ága-boga meredezett: fáink az égre nyújtották összetett kezüket, imádkoztak. És egyszerre hó esett az égből, puha hó, csillogó, fehér. És a meghalt virágok kivirítottak, a sanyargó bokrok virágoztak, a kopasz fák virágba borultak. Óh, be jó, eljött a Kisjézus a világra.

Kis madár szállt az ablakpárkányra. Vígán ugrált, bóbiskolt, tollászkozott.

– Édesanyám, a kis madárnak is örömet hozott Jézuska karácsonykor?

– Annak is, a madárnak is, az állatoknak is, mindenkinek. Hát azért örül ez a kis veréb, azért van jókedve. Istenem, micsoda nagy ünnep a karácsony.

A veréb is örül neki, a fecske is, a gólya is, a daru is, a sárgarigó is, a kanári is. Minden madár. A Bodri vígán csaholt odakint, ő is a karácsonynak örül meg a Csillag paripánk is, a szőke bocink is, a tengeri nyulak meg a vadnyulak is, a bárányok is meg az elefántok is – mind, mind, valamennyi állat örül a karácsonynak. Óh, be jó, óh, be jó is, hogy eljött a Kisjézus a világra.

Egy ember ment el a kerítés alatt, nagy bundában, szőrös süvegben, felnézett az ablakra és rám mosolygott.

– Édesanyám, az embereknek is örömet hozott a Kisjézus karácsonykor?

– Óh, nekik hozott igazán nagy örömet. Őértük jött a világra. Azért jött, mert az emberek már mind szomorúak voltak, de ő mindnyájukat megvigasztalta. Aki beteg volt, meggyógyította, aki szegény volt, gazdaggá tette, akinek valami nagy bűne volt és félt a büntetéstől, annak megígérte, hogy megengeszti iránta a Jó Istent. És erre mindenki vidám lett.

– Hát akkor az öreg Éva nénit, aki mindig beteg és járnai se bír, és dolgozni se bír, és enni is alig bír, meggyógyítja! Ádám bácsit, akinek sok gyermeke van, s mindig panaszkodik, hogy szegény, nem tud mit enni, gazdaggá teszi, s ehetnek tyúkhúslevest, túrós csuszát meg bort meg pecsenyét meg meleg ruhát vehetnek... És Pista eltörte a virágos poharat, és nem mondta meg, és mindig fél, hogy kikap, ugye nem kap ki, és akkor jókedvű lesz...

– Igen, úgy lesz, úgy lesz.

– Óh, be jó, óh be nagyon jó, hogy eljött a Kisjézus erre a világra.

Bealkonyodott, és jöttek a kis bátyáim, kis néném az iskolából. Kacagtak, játszottak, vidámak voltak. Én is velük. Együtt voltunk mindnyájan, apám, anyám és minden testvérem, a diákbátyám is. Körülültük a nagy asztalt, megettük a jó vacsorát, és rogtattuk a mogyorót, mint a mókusok. Az ablak alatt pedig felcsendült a kántálók éneke: Krisztus Urunknak áldott születésén, Angyali verset mondjunk szent ünnepén... Elhallgattunk, s csöndesen vártuk végig az éneket, mint a templomban: és örültünk, hogy karácsony estéjét értük, örültünk az éneknek, örültünk az örömnöknek. Édesapám két fehér pénzt adott nekem, a legkisebbnek, hogy vigyem ki a fiúknak. És én nagyon, nagyon örültem, hogy vihettem, s ők is úgy örültek, mikor megkapták. Mennyi öröm, mennyi öröm, milyen mennyei öröm volt mindez. Későn, mikor aludni mentünk, puha fehér ágyacskámban minden eszembe jutott a karácsonyról, s így imádkoztam:

– Édes Kisjézus, óh be jól tetted, hogy eljöttél a világra karácsonykor, és örömet hoztál a vadrózsabokroknek meg a jegenyefáknek meg a szántóföldeknek meg a verebeknek meg a sasoknak meg a farkasoknak meg az oroslánoknak meg Ádám bácsinak meg Éva néninek meg Pistának meg nekem...

Boldog karácsonyt, boldog karácsonyt!

OLOSZ LAJOS

Karácsony

*A decemberi éjszaka kékmélyű fenyő.
Istenkar a Semmibe tűzte,
ezerszikrás csillagfűzérrel
csúcstól gyökérig körülfüzte.
A mélységes bárszonykébe
elsüpped az ámulásunk
és mint Valóba bilincsel rab
a Szabadság felé bujdosol,
míg aranyziporkás csillagteherrel
a kékmélyű fenyő
a vállain át
a szívére bocsánatkérően ráhajol.*

Angyalok éneke

Két történetet szeretnék megosztani az olvasókkal. Nincs bennük semmi rendkívüli, oly módon ahogy esetleg egy-egy karácsonyi történetről el lehet vární. Mindkettő egészen emberi.

Még lelkészi szolgálatom elején történt, hogy úgy volt naptár szerinti karácsony, hogy annak minden lelkisége számomra elveszett.

A zilah-ligeti gyülekezet még alig formálódott közösséggé. Nem volt saját temploma, nem volt „hol fejét lehajtania”. De a zilah-belvárosi templom „idegenségében” kerestük a jászolt, s boldogan ünnepeltük a karácsony estét.

Istentisztelet után siettünk haza, hogy várjuk a kántálókat. Akkor a hazafelé vezető úton, az ünnepi díszbe öltözött városi parkon át, olyan semmisnek tűnt a gyülekezet megalakulását ellenzők rosszakarata, oly távoli lett egyszerre minden gyarlóság és érdek.

Amint felértünk a hetedik emeleti „parókia” elé, a szomszédok fogadtak. Boldogan kívántunk áldott ünnepeket, de kissé furcsán néztek ránk. Ők már tudták, hogy a karácsonyi békesség és szentség odalett. Valamiféle „jóakarató” emberek benzinnel lelocsolták és felgyújtották az ajtót. Mire hazaértünk, azt oltották el a szomszédok.

A kántálóknak sem úgy jött ajkára a „mennyből az angyal” ahogy addig.

Talán akkor éreztem leginkább az angyalok énekét, amikor Hegyközkovácsiban meghonosítottuk a toronyból való éneklést. A gyülekezet ifjai nagy lelkesedéssel készültek arra, hogy a karácsony esti istentisztelet előtt, az utolsó harangszó helyett a toronyból fognak énekelni.

Kellőképpen izgultam magam is: vajjon mit szól a gyülekezet?

Hát az a karácsony este olyan volt, ahogy a legszebbnek el lehet képzelni. A gyöngye, puha havazásban 30-40 fiatal felment a toronyba. Az utolsó harangszó helyett egyszerre felszendült a Csordapásztorok midőn Betlehemben... Az elcsendesült falu felett angyalének hallatszott! A gyülekezet pedig állt felfelé tekintve, némán, áhítattal. Egyszeriben ünnep volt!

FORRÓ LÁSZLÓ

Első legációm

1950 karácsonyát mutatott a naptár, amikor tizenhat és fél évesen először mehettem legációba, azaz akkor lehettem a Debreceni Református Kollégium ünnepkövete Bárádon. A legáció a református és unitárius főiskolák, sőt egyes középisko-

Benczúr Gyula: Napkeleti bölcsek, 1911

lák intézménye volt, amelynek keretében a három nagy üdvtörténeti ünnepen diákjait gyülekezetekbe küldte prédikálni. A legátusok e tevékenységükért segélyt, ún. legátumot kaptak, valamint adományt a Kollégiumnak. Eredete a reformáció századába nyúlik, de pontos adatnak 1630-at tekintik, amikor Zólyomi Dávid háromszéki kapitány azzal a feltétellel tett alapítványt a Debreceni Kollégiumnak, hogy minden évben küldjön ünnepkövetet hozzá az azon évi adomány átvételére. Erdélyben 1672-ben Gyulaféhegyváron vette kezdetét az ottani tanintézetek diákjainak legációba járása, mert akkor telepítette I. Apafi Mihály fejedelem a katolikus vallásra tért Báthory Zsófia által Sárospatakról elűzött Református Kollégiumot.

1950-ben a Debreceni Református Kollégiumból legációba mentek a teológusok, a tanárképzés egyetemi hallgatók, a főiskolai internátus néhány egyetemi hallgató lakója, a tanítóképzősök és a gimnazisták. Utóbbiak közül második osztálytól mehettek aránylag csekély számban. Önkéntes jelentkezés alapján, a vallástanár támogatásával kerülhettek arra érdemesek a legátusok közé. A vallástanár végezte a megtanult prédikációk kikérdezését, az ún. futtatást.

Nekem hihetetlen lehetőségnek kínálkozott a legáció. Az előző tanévet otthon, Hajdúnánáson töltöttem, mert szülővárosom gimnáziumába kitűnő bizonyítványom ellenére, osztályidegennek, kulákcsemetének minősítem miatt nem vettek fel. A Debreceni Kollégium Gimnáziumába is csupán magántanulónként iratkozhattam be.

Ezen a télen intenzív bibliaiskolát rendezett Hajdúnánáson Balla Árpád (1910-1982) missziói lelkületű, újságírói gyakorlattal rendelkező, bibliai színdarabokat író és színpadra állító lelkipásztor. Ezen a bibliaiskolán kerültem közel lelkileg Jézus Krisztushoz. Boldogan ragadtam meg minden alkalmat az evangélium hirdetésére, amire a bibliaiskolán fel is készítették. A második osztályba már rendes tanulónak iratkozhattam be a kollégiumi gimnáziumba. Egy új világ tárult elém Debrecenben. Az iskola ifjúsági gyülekezetében lelki otthonra leltem és így kaptam lehetőséget a legációba menésre. Akkor már tudtam, hogy a nánási gimnázium fura elvtárs-urai nem is sejtik, hogy milyen jót tettek velem. A báránai legáció pedig egy életre meghatározónak bizonyult. A karácsonyi üzenetet hirdethettem templomi szöszékről, ami elkötelezett az ige hirdetésére.

Csohány János

Az én Jézuskám

Hőesés, fenyőillat. Megnyitom gyermekkori emlékeim titkos ajtaját, kutatva az első, tudatos karácsonyi emlék után. 1964 vagy '65 telén 5-6 éves vagyok. Sötét van, de az utcai lámpák fényében, a járda felett két méterrel fújdogalom a hópelyheket az arcom előtt. Igen, két méter magasan, ugyanis az a ritka pillanatok egyike, mikor édesapám felvett a nyakába. Vele és anyával megyünk haza Oláh Sanyi bácsi szokásos délutáni rómi- vagy kártyapartijáról, a Rét utcai szoba-konyha-spaáz „luxus” kórtélyba.

Hazaérve bekukkantok a szobába, de semmi szokatlan, nyoma sincs a régóta várt karácsonyfának. Még vagy kétszer ellenőrzöm a szobát, de megint semmi. Nem jött... Úgy látszik, nem voltam elég jó kisfiú... Letörve bújok pizsamámba, izsom meg téám, és lefokóeshz készülve nyitok be a szobába. És akkor meglátom! Ott van! Nálam háromszor magasabb a karácsonyfa! Színes, ismeretlen díszek tükrözik vissza a pár pislákoló gyertya fényét. Alatta csomagok, de így, ennyi év távlatából már nem tudom, milyen ajándékok voltak, de nem is az volt a fontos. Hanem hogy Ő, a Jézuska, engem is szeret, nem felejtett el, eljött hozzám! Felnőtt koromig rejtély maradt, hogy került be a feldíszített fa az ajándékokkal a szobába, mikor szüleimmel a konyhába voltam és többször is benéztem. Persze megkérdézhettem volna őket később, de nem akartam. Hittem Benne, arra vágytam, hogy ne legyen vége a varázsnak, hogy Ő azért jött el hozzám, mert szeret!

Később, mégis csak eltűnt a varázs, ahogyan eltűntek Váradi térképéről gyermekkori utcáim: Budai Nagy Antal, Fácán sor, Téglavető utca. Bekukkantva emlékeim közé, még látok ismerős helyeket: Primusz és Balázs bácsi borbélyüzletét, Sóvágó cipészemester suszteráját, a genetai kocsmát a sarkon, finom islerekkel, meg a megpihenő lovas fuvarozók „illatával” és a Kálmán cigányt hegedűjével.

De mára ennyi, visszazárom a titkos ajtót, remélve, hogy egyszer még kíváncsi lesz rájuk valaki.

VENTER MIKLÓS

Radványi Károly alkotása

Szálljon az ének, szóljon a rigmus

Szeretem a régi időkől itt maradt dolgokat. Szeretem a megsárgult fényképek, a porosodó, megöregedett tárgyak vallomásait a múlttól, régmúlttól, ünnepekről, szokásokról, amelyeket szívvél-lélekkel élhettek meg eleink. Mennyi ízt, mennyi színt, milyen ősi és mély érzéseket hozhat életünkbe egy-egy ilyen tárgy.

Most mégsem ezek kapcsán emlékezem. Nem gondolok ósidőkben történt eseményekre. Nem is történelmi idők nagyságát siratom, temetve a szomorú jelent vagy a homályos jövőt.

Csupán néhány éve történt, Karácsony második napján, István napon. A presbitérium közösségében egy ősi szokás felelevenítésével idéztük meg a nem is olyan régen még gyakorolt, híres István és János napi köszöntést. Ősi dallam és ősi rigmus, mit maga Bartók Béla is felgyűjtött, aztán pedig Danielisz Endre is.

Erős, érces férfihangon szállt az ének, szólt a rigmus azon a napon, és benne volt minden. Micsoda tartás... ízek... hangulatok... hideg téli esték és fagyos hajnalok kézre fagyott lehellete... Sáros vagy éppen jeges toporgás ajtók, ablakok előtt... legények nevetése, leányok kacagása... Olykor tánc... egy-egy pohár bor melege... az erős és férfias kézszorítások... és a tiszteletet a befogadó gazda iránt... Talán nem is a földi gazda, hanem ama égi Gazda iránt inkább, aki éppen Krisztusban fogadja be a bűn miatt kívülrekedt, lelkében fázó és toprongyos emberiséget meleg szeretetébe... a közösségbe... Ahol még melegíti az ember lelke a másikat... szeretettel... békeséggel... tisztességgel... tartással és áldó szóval... Az

Igével... a krisztusi koronával... amit Istentől kapott nehéz harc jutalmaként... szeretetből.

Milyen különös, a régiék nem pusztán földi jókívánságokkal halmozták el a gazdát, de égiekkel is. Hiszen az életben nem a földi javak a fontosak igazán, hanem az Istentől Krisztusban nekünk ajándékozott üdvösség.

Őrizzétek hát erős férfihangok a dalt és a rigmust! Kemény, kéréses kezek őrizzétek a tiszteletet, becsületet! Emberi lélek, őrizd az Istent!

Szálljon az ének, szóljon a rigmus, zengjen a lélek és zengjen a szó, s melegítse ne csak az Istvánok, Jánosok, de mindnyájunk lelkét az üdvösségre... Krisztusban.

Hogy ágyambul felkelék,
Álmombul felszerkenék,
István juta eszembe.
István téged az Isten
Sok ideig éltesen.
Vigyen fel a mennyekbe,
A harmadik egekbe,
Végre a dicsőségbe.
Végre mikor pályádat,
Elvégezően harcodat,
Úr Jézus jutalmadat
Adja meg, koronádat.

Békességgel most e reggel köszöntünk e házho'.
Szomorúság, nyomorúság tőlünk távol álljon.
A szép csillag vígan villan az ő karikája,
Hajnalszóra, víg órára,
Felvirradtunk szent István napjára. Ámen.

SZAKÁCS ZOLTÁN

Koszta József: Háromkirályok, 1906-1907

SÍK SÁNDOR Regös ének

Haj regő rejtem,
azt is megengedte
az a nagy Úristen.

Haj regő rejtem.
Régi szívem keltem,
Régi regém regölöm.
Ajkam amik hatják:
Bűk néma lakatját,
Dallal én ma megtöröm.
Fájás ma ne fájjon,
Szívemre ma szálljon
Muzsikáló szent öröm.

Megjöttem, megjöttem,
Dalba öltözötten
Lám e csuda-estelen.
Régi szavam hallom,
Régi dalom dallom,
Régi magam meglelem.
Szent karácsony-esten
Az a nagy Úristen
Ezt mívelte énelem.

Hej regő rejtem.
Zúgtanak elejben
Nagy zimánkós záporok.
Haj messze sok országot
Furcsa szerit-sorját,
Kiket vernek viharok,
Sok emberek útját
Érték, kitanulták
Énekmondó jámborok.

Sokat ott értének
Regösök szegények
Havas hegyek zugain.
Balgatagok bújját
Fogas szelek fújják
Körmös télben odakinn.
De mostan szivünknek
Gyertyagyújtó ünnep
Fényes szép csillaga int.

Haj regő rejtem.
Régi-magam leltem
Új-magamnak fenekén.
Régi tüzek titkát
Új dalok felitták
Lelkem síró rejtekén.
Mondok azért mostan:
Újnak amit hoztam
Öreg mondást nektek én.

Kicsi Krisztuskának
Szép Szűz Máriának
Mostan igen örülünk.
Minden feleinknek,
Mind elleneinknek
Bő sok áldást regölünk.
Míg a világ világ,
Gondod legyen miránk,
Uram Isten, légy velünk!

ISTEN SZERETETÉNEK...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Apa: Látom, már beszélte anyáddal. O szokott ennyire ellenem lenni. Megint felbuzgatott, ugye?

Anya: Inkább ne mondj semmit. Menj, nézd meg azt a fát. Valami miatt nem ég rajta a dísz. Biztos rosszat vettél, vagy eltéptél egy szálat, amikor idegesen felraktad a fára. Csináld meg, hogy ha hazaér a lányod, lássa, milyen szép ünnep van.

Gyermek: Hazajöttem, mert Katiék elmentek hazulról. Alig tudtam játszani vele egy kicsit, bejöttek a szülei és elvitték templomba. Azt mondták, Kati szavalni meg énekelni fog. Anya, mi miért nem járunk templomba?

Anya: Jaj, kicsim, hát van rá időnk? Meg minek is menjünk? Oda csak a buta emberek járnak. Mindig ugyanazt halljuk: Isten, meg Jézus, meg szeretet. De hát, én még egyiket se láttam. Te is jobban tennéd, ha nem hinnél ilyen mesékben. Nézd, milyen szépen villog már a fa. Apa megcsinálta. Biztos egy-két ajándék is van alatta.

Gyermek: De miért ünnepeljük a karácsonyt? Mi történt akkor?

Apa: Mikor kicsi voltam, meg amikor vallásóra volt muszáj járni, azt mondta pap, hogy karácsonykor Isten jött alá a mennyből egy kisgyermek testében. Nem emlékszem pontosan, de valamilyen istállóban született meg, mert a szülei nem találtak máshol helyet.

Gyermek: És ezt miért nem mondtátok nekem? Olyan érdekesnek meg szépnek hangzik. Hogy is volt?

Apa: (mérgesen) Mit tudom én már... Nem mindegy? Úgyis csak egy mese az egész, valahogy meg kellett magyarázni, miért ünnepeljük karácsonyt. Inkább menj játszani, vagy nézd meg az ajándékaidat, ne fárassz engem ilyen buta kérdésekkel. Különben is, mindjárt lesz egy jó film. Szeretem a karácsonyt, olyan jó filmek vannak. Aztán jönnek a barátaim, hogy koccintsunk egy pohár borral vagy kettővel. Elvégre ünnep van, vagy mi.

Gyermek: (kérlelő hangon) Anya, legalább te meséld el ezt a történetet. Legalább most. Sohasem mesélsz semmit. Kati szülei minden este mesét olvasnak és megpusztilják elalvás előtt.

Anya: Ne butáskodj, kicsim! Megvan mindened. Ott vannak a játékaid, nézd a képeskönyvet, ne is kérdezz engem arról a meséről. Felejtsd el. Az meg, hogy mit csinálnak Kati szülei, ne érdekeljen. Mindig csúfolkodnak, állandóan hívnak vasárnaponként a templomba, pedig tudhatnák, hogy nem szeretem azt a helyet. És hányszor mondtam, hogy ne barátkozz velük, mert mások, mint mi.

Gyermek: (szomorúan) Tudom, hogy mások. A Kati mesélte, hogy minden este imádkoznak, még evés előtt is. Azt mondják, hogy: Jövel Jézus, légy vendégünk... (Nem tudja folytatni, mert kopogtatnak.)

Anya: Ki zavar már megint? Hé, ember, állj fel onnan a tévé elől, és nézd meg, ki kopog.

Vándor: Jó estét és kellemes ünnepet kívánok! Szálljon békesség erre a házra!

Apa: Ki maga és mit keres itt?

Vándor: Eltévédtem és már besötétedett. Kérem, segítsenek rajtam.

Anya: Küldd már el azt az embert. Biztos valami rosszféle. Rabolni jött. Kergesd ki a házból!

Fecske Orsolya: Betlehem

Vándor: Kérem, segítsenek. Éhes vagyok és nagyon fáradt. Hosszú útról jöttem. Szállást kérnék, jó emberek.

Apa: Úgy látszik, az emberi szemtelenség ma már nem ismer határokat. Nem vagyunk szeretetintézmény. Ünnepelünk, ne zavarjon!

Vándor: Isten nevében kérem, könyörüljenek rajtam. Nincs hova mennem.

Anya: Nem tudja a harmadik parancsolatot? Isten nevé hiába fel ne vedd (gúnyosan nevet). Különben sem hiszünk benne. Menjen szerencsével, próbálkozzon máshol.

Gyermek: Ne bántsátok szegény bácsit. Nem látjátok, hogy olyan fáradt, szinte összeesik. És olyan szomorú az arca. Azt hallottam, ma a szeretet ünnepe van.

Vándor: Igen, gyermekem. A szeretet ünnepe van, de mindenki másképp érti... Pedig Isten megmutatta, hogy milyen az igazi szeretet, amikor megszületett Betlehemben.

Gyermek: Hallottátok? A bácsi ismeri azt a mesét, amit nem akartok nekem elmondani.

Vándor: Nem mese az, gyermekem.

Apa: (erőszakosan megragadja a karját) Na, eget rontotta itt a levegőt. Kifelé! Hagyjon bennünket ünnepelni. Ne zavarjon! (kitolja a házból)

Anya: Már éppen ideje volt. Gyertek, nézzük a tévét.

Gyermek: Mindjárt jövök én is.

Mesélő: Szegény gyermeknek nem mondták el a szülei a karácsony lényegét. Kilozózott a házból és a vándor után szaladt. Remélte, hogy tőle megkapja kérdéseire a választ. Az utcán énekszót hallott: „Ő jöjjetek, hívek...” (Más éneket is lehet énekelni) Egyszer csak meglátott egy ismerős arcot. A vándor állt előtte.

Vándor: Mit csinálsz itt, gyermekem? Késő van már, otthon lenne a helyed. Gyere, hazakísérek.

Gyermek: Nem akarok hazamenni. Nem törődik ott velem senki. Fölöslegesnek érzem magam.

Vándor: Ne beszélj butaságot. A szüleid biztos nagyon szeretnek, és már azóta bizonyára aggódnak is érted.

Gyermek: Tudom, hogy szeretnek, de nem érzem. Nem foglalkoznak velem. Állandóan idegesek, sohasem mesélnek nekem semmit.

Vándor: És jó éjt pusztit sem adnak.

Gyermek: Igen, de honnan tudod?

Vándor: Elég jól ismerem az embereket. Régen is elég mogorvák voltak, amikor Isten a földre szállt.

Gyermek: Mondd el azt a mesét, bácsi, kérlek.

Vándor: Elmesélem, csak gyere, menjünk haza. Elmondom, de azt tudnod kell, hogy nem volt mese, hanem igaz történet. Akkor is ilyen este volt. Két ember lépkedett Betlehem utcáin. Egy férfi és egy nő. Már elég hűvös volt, és a nő kisbabát várt. Szállásra volt szükségük.

Gyermek: Ahogy a bácsinak is az előbb, csak nem járt nálunk szerencsével.

Vándor: (elgondolkozva) Igen, ahogy szállást kerestem, most is. Szóval szállást kerestek, de sehol sem fogadták be őket. Elzavarták, elkergették őket.

Gyermek: Ahogy a szüleim is elzavarták górombán a bácsit...

Vándor: Igen, valahogy úgy. Végül egy istállóban húzódtak meg. Az asszony ott a jászolban szülte meg gyermekét, akit Jézusnak nevezett el. Ő Isten Fia volt, és azért jött, hogy szeretetet hozzon a világba. Angyalok énekeltek, amikor megszületett a kis Jézus. Hallgasd csak: ezt énekeltek...

Mesélő: Hirtelen pár ember jelent meg előttük és énekelni kezdtek. (Itt ismét lehet egy karácsonyi éneket énekelni.)

Gyermek: Ó, de szép történet volt. És mi lett a kisgyermekkel?

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

SZEMLÉR FERENC

Karácsonyra

Foszlik a fény, fogy a hó,
közeledik az idő,
meg kell már születned!
Gyűlnek is a pásztorok,
igazodik száz torok
édes énekednek.

Nem tudjuk, hogy merre fog
jót jelentő csillagod
rőt egünkre kelni.
De a jászol barma vár
s három keleti király
készül útrakelni.

Az alázott s a szegény
sorsa sűrű éjjelen
jöttöd után reszket.
Nem lehet, hogy annyi test
s lélek vágyát félrevesd
és hogy ne szüless meg!

Vérben, vasban nevedet
rebegik a nemzetek,
suttojják a népek.
Vedd le róluk a sötét
égető vasvesszejét,
ahogy megígérted!

Kezük még tán fegyveres,
de a szemük jelt keres,
jelt, ami segítsen.
Ó, ne hadd csalódnok,
szállj közéjük szép titok,
gyermekarcú Isten!

S mentsd meg, akit szeretünk,
gyermekünk és kedvesünk,
barátunk és vérünk
– S ha majd Krisztus született
áldd meg ősi szeretet,
minden ellenségünk!

ISTEN SZERETETÉNEK...

FOLYTATÁS A 6. OLDALRÓL

Vándor: Felnőtt és igazi történeteket mondott az embereknek, hogy megismerjék Istent és szeressék egymást. Aztán felment a mennybe, de néha álruhában eljön és megnézi, mennyire szeretik egymást az emberek.

Gyermek: Jaj, de érdekes! Vajon találkoztam már vele?

Vándor: Biztos vagyok benne. Na, de meg is érkeztünk haza.

Mesélő: Ezalatt a szülők észre sem vették, hogy hiányzik a lányuk. Kopogást hallottak.

Anya: Mi az már megint, egy újabb koldus, aki nincs hova menjen? Zavard el, utáloom az idegeneket.

Apa: (meglátja a vándort) Már megint maga az? Nem voltam elég érthető? Menjen már innen, ne zavarjon.

Vándor: Nem, nem zavarok, csak visszahoztam valakit, akit elveszítettek.

Gyermek: Apa, anya, most már tudom a történetet! Nagyon szép, de nagyon szomorú. Az álruhás Jézusról hallottam, aki...

Apa: Menj be, mindjárt számolunk, amiért elcsavarogtál. Maga meg minek szédíti a gyermeket? Nem szegyélli magát, takarodjon!

Vándor: Meddig küldesz még el magadtól, fiam. Hozzád jöttem most is.

Apa: Nem vagyok a maga fia, semmi közünk egymáshoz. Kifelé!

Vándor: Pedig találkoztunk már. Csak akkor még kicsi voltál, és nagymamáddal vol-

tál a templomban, imádkoztatok, mert nagytatád kórházban volt beteg.

Apa: Honnan tud a gyermekkoromról?

Vándor: Nagyon sok minden történt veled, hogy így megkeményedett a szíved.

Anya: Mi az, még nem küldted el? Tedd már lapátra ezt a koldust.

Vándor: A szüleid nem ilyen viselkedésre tanítottak, Mária.

Anya: Honnan tudja a nevemet? Ismer engem?

Apa: Engem is ismer gyermekkoromtól fogva.

Gyermek: Anya, apa, ő az álruhás Jézus! Akit régen sem fogadtak be az emberek, és ma is elutasítják sokan.

Anya: Ne beszélj félre, menj innen el, ne zavarj minket.

Vándor: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké a mennyeknek országa.”

Mesélő: Akkor emberek jelentek meg, akik énekeltek. (Ének)

Mesélő: Ha az Úr Jézus megjelenne álruhában közöttünk, mit látna? Szegényes ünnepet, villogó fát, roskadozó asztalt, ajándékokat, de vajon látná-e a szeretet apró jeleit? Az egymással való törődést? A felebaráti szeretetet? Vagy csak kemény, hitetlen szíveket találna? Borulj le előtte és kérd, bocsássa meg, hogy eddig nem éltél szívből vele. És menjetek, mondjátok mindenkinek azt, ami nem mese: Isten a földre jött, keres minket, és azt várja, hogy befogadjuk. Szállást készítsünk neki, nem csupán egy éjszákára, vagy az ünnep pár napjára, hanem mindig a szívünkbe lakjon. Így lesz áldott, valóban örömteljes és értékes ünnepünk. Ne feledd: a szeretet a legszébb ajándék!

FIRKA

Válságmikulás

Adorjani László karikatúrája

Várakozás

Úgy ültek a korai homályban, mint két öreg, fiókák nélküli madár a csupasz ágon.

Kint ropogott a hó a járókelők lába alatt, s szikrázó csillagokat gyűjtött az égbolt. A kályhában dübörgött már a tűz, elárasztva melegével a szobácskát, mely úgy összehúzta magát, mintha ő is fázna.

A két öreg csak ült szótlánul az ágy szélén, a semmibe meredve. Nem érezték a ház, az ünnep melegét. Szíviük várakozva dobogott, nagy reménységet érezve ott belül. Az anyóka eres, dolgoz kezét kötényében pihentette. Foszlós kalácsát már megsütötte, a fazékban rotyogott a töltött káposzta, s illata nyálat kevert az öreg szájába.

Tekintetük egyszerre rámosolygott a fenyőágra, mely néhány díszével ünnepelte az estét.
– Nekünk elég már egy ág is, a mi ünnepünk úgy sem jön el – mondogatták.

De ők mégis vártak, meg-megrettenve a kinti zajra, kutyaugatásra. Az ajtó mégsem nyílt, vendég most sem jött.

Már koromsötét lett, csak a tűz fénye világított, mozgó árnyakat festve a falra. Az apóka felállt és meggyújtotta az asztalon várakozó egyetlen szál gyertyát, miközben szemében távoli emlékek, kedves ünnepek fénye vegyült.

– Nem kellünk mi senkinek – sóhajtott az asszony, és könny gördült le ráncától, gondtól barázdált orcáján. Mennyit sirtam értük, mennyit féltettem őket!

A macska dorombolva húzta össze magát a kályha alatt. Kint, a dombokon csodafények vibráltak és énekesző indult a nagy ünnepi csendben. De kilincs nem nyikordult, nem kopogott senki...

Ők még mindig várnak a gyertyába bámulva. Vajon mire: a kis Jézusra, a tékozló fiakra vagy a halálra?

Lám a nagy karácsonyfából nekik csak egy ágacska jutott, az örömiünnepből – örök, sóhajtozó várakozás.

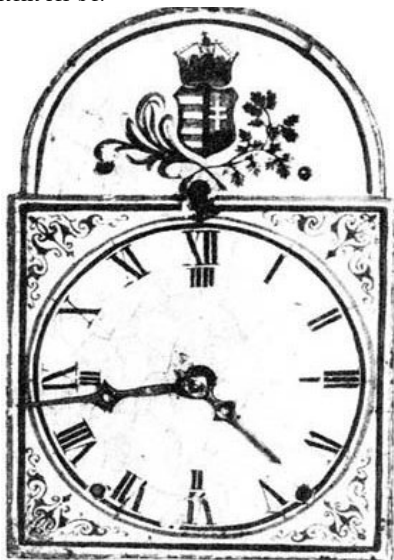
VERES PIROSKA

Év végi számvetés, szerzői névsor

Huszonharmadik évfolyamunk utolsó, huszonnegyedik lapszámában ezúttal is köszönetet mondunk olvasóinknak, szerzőinknek, előfizetőinknek és terjesztőinknek, egész évi hűségükért, a királyhágómelléki református újság melletti kitartásukért. Azon lelkipásztoroknak, akik a maguk gyülekezetében a lap jószolgálati nagyköveteként hirdették a lap aktuális számait, azon presbitereknek, akik szolgálatukból az iratmissziót sem felejtették ki. Koltó-Katalint név szerint is megemlíjük, hiszen példának okáért, majd kétszer annyi Harangszót olvas – tíz gyülekezetbe tömörülő – reformátussága együttvéve (!).

Isten iránti hálával állapítjuk meg, hogy idén is lehetőségünk nyílt mellékletekkel bővíteni lapunk rovatait (Imahét, Egyházi sajtó, Vendégoldal), az év eleji imaheti szolgálati meghívások pedig alkalmat szolgáltatottak arra, hogy személyesen is találkozzunk olvasóinkkal, meghallgassuk felvetéseiket, ötleteiket, kéréseiket. Ezeket felhasználva ezután is igyekszünk hiánypótló és olvasmányos egyháztörténelmi sorozatokat közölni, illetve bővíteni szeretnénk a lap-számok verskínálatát is.

Világhálós kiadásunk – harangszo.blogspot.com – jövőre ötödik évébe lép. Statisztikák és számok helyett csak annyit, hogy sokaknak állandó, napi olvasmánya, a nyomtatott Harangszónak pedig „meghosszabbított karja”, hiszen számos olyan cikk és kép szerepel rajta, ami a print-kiadásba nem fér be.

Végül illesse köszönet azt a kis közösséget, amelynek tagjai a lap előállításán munkálkodtak (Babes Arday Erika, Petrikó Ildikó belmunkatársaink; Balázsne Kiss Csilla, Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Oroszi Kálmán, Tóth Zsigmond külmunkatársaink; Wagner Erik, a Kiadói és Sajtóosztály előadótanácsosa, nyomdaigazgató; Papp Zsigmond és Kovács Mária, az egyházkerületi nyomda alkalmazottjai, valamint az Igazgatótanácsi Hivatal terjesztést segítő munkatársai).

Isten áldja meg életüket, kívánjuk, hogy 2013-ban is közösen, vállvetve, egymást segítve és erősítve folytassuk ezt a szép szolgálatot!

Szerzői névsor – 2012

A Harangszó szerzői voltak 2012-ben: Adorjáni László, Ambrus Erika, Antal Erika, Árus Csongor László, Balázsne Kiss Csilla, Barabás Attila, Barabás Zoltán, Bányai László, Bereczki András, Békefy Lajos, Bogárdi Szabó István, Bojtor István, Bogya Kis Mária, Bogya Árpád, Boros Árpád, Boros J. Attila, Bogdán Zolt, Bójte Csaba, Burián Sándor, Chis Márta, Ciavoiné Létai Andrea, Csanádi János, Csomay Árpád, Csomay Piroška, Csohány János, Csúry Anikó, Csúry István, Demeter Sándor, Dénes István, Dobos Zita, Dukrét Géza, Emödi Tamás, Eszenyeiné Széles Mária, Farkas Antal, Farkas Rozália, Fazakas Sándor, Fábrián Tibor, Fekete Zsuzsa, Filep Attila, Fodor Orsolya, Fodorné Nagy Sarolta, Forró László, Földesy Márta, Fülöp János, Futó Angéla, Gál Judit, Ghittea-Szabó József-Levente, Heddadné Nagy Anne Marie, Herman Csaba, Iski Ibolya, Jakó Sándor, Jakus Ágnes, Józsa Emese, Józsa Ferencz, Kajántó Lenke, Kádár Julianna, Karbunár György, Karczagi Sándor, Király Lajos, Kiss Sándor, Kiss Gábor, Képiró Gyula, Kapostyák Veronika, Király Zsigmond, Komádi Sándor, Kocsis Ella, Kojza Péter, Kovács Aletta, Kovács Éva, Kovács Borbáth Katalin, Kovács Lajos Emil, Korda Zoltán, Kupán Árpád, Lakatos Nella, László Kálmán, Léway Botond, Lovász István, Lovas Józsefné, Makay Botond, Makaricz Katalin, Marossy Zsolt, Mátis Szidónia, Megyasszai Júlia, Medve A. Sándor, Molnár József Károly, Müller Dezső, Nagy Árpád, Nagy Sándor, Nyíri Péter, Negrúné Ruha Erzsébet, Orbán Levente, Orbán István Dániel, Orbán Noémi, Oroszi Kálmán, Orosz Otília

Valéria, Pál László, Péntek János, Pap Géza, Papp József, Papp Vilmos, Pázmány Attila, Pozán Edit, Rácz Ervin, Ráksi Lajos, Romok Márta, Somogyi Botond, Sebestyén László Ede, Süle Gyula Zsolt, Szabó Attila, Szabó Árpád Csaba, Szabó Csilla, Szabados Ádám, Szakács Zoltán, Szécsi Andrásné, Szilágyiné Kupás Éva, Szilágyi Éva, Széll Katalin, Szőkéné Bakay Beatrix, Szűcs Zoltán, Tar Renáta, id. Tolnay István, ifj. Tolnay István, Tóth János, Tóth László, Tóth Zsigmond, Tőkés László, Tüzes Bálint, Varga Károly, Varga Imre, Varga László, Veres-Kovács Attila, Venter Miklós, Veres Sándor, Veres Piroška, Visky István, Vinczéné Pálfi Judit, Zalatnay István, Zsigmond József.

FÁBIÁN TIBOR főszerkesztő

Adjon az Úr...

Azt kívánom neked,
Hogy az óév utolsó napját csendben érd meg
S hogy mindazt, ami abban nem kívánságaid
szerint alakult,
a feledés mély tengerébe dobjad.
S hogy csak azt tartsd meg,
ami sikerült,
s amit ajándékba kaptál.
Így bizalommalelve
tekinthetsz a következő évre.
Adjon az Úr neked egy nagy adag
szerencsét és egy kevés borít is.
Az egyiket azért, hogy örvezzes neki,
a másikat pedig azért,
Hogy a jótól megkülönböztess.
(Ír áldás)

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Korrektor:** Oroszi Kálmán. **Külmunkatársak:** Balázsne Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. **Szerkesztőségi elérhetőségek:** Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovei (Szilágyi Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.harangszo.blogspot.com. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. **Lapterjesztés:** 0259-435-386 (Igazgatótanácsi Hivatal). Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentci Kertész Ábrahám nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik.